

„Nowa Reforma“ wychodzi dwa razy dziennie.

Numer poranny wychodzi codziennie prócz poniedziałków i dni świątecznych. — Numer popołudniowy codziennie oprócz niedziel i świąt.

PRENUMERATA WYKOSI:

	rocznie	półrocznie	kwartalnie	miesięcznie
w Krakowie	24 koron	12 koron	6 kor.	2 kor.
w Austro-Węgzech:				
z jednorazową przesyłką poczt.	32 „	16 „	8 „	2 „ 70 h.
z dwurazową	38 „	19 „	9 „	3 „ 20 „
w Państwie Niemieckim	36 „	18 „	9 „	3 „
w innych państwach	48 „	24 „	12 „	4 „

Prenumeratę i ogłoszenia (inseraty) uprasza się nadsyłać wprost do Administracji „Nowej Reformy“ w Krakowie.

Adres Redakcji i Administracji: Kraków, ulica Jagiellońska L. 10. — Telefon Nr 41.

Rękopisów nadsyłanych Redakcyi nie zwraca.

We Lwowie sprzedaż numerów po 6 halery: w Biurze dzienników A. Giszowskiego ulica Kilińskiego 2 i w Biurze Płohna, ulica Karola Ludwika 9.

Cena numeru 4 hal., z przesyłką pocztową 6 hal.

NOWA**REFORMA****NUMER PORANNY****Prenumeratę przyjmują:**

zamiejscowa: Administracja „Nowej Reformy“ i wszystkie urzędy pocztowe; miejscowa: Administracja „Nowej Reformy“. — Główna trafik w Ryńku. — Agencja J. Hopena i A. Salomonowej, ul. Sławkowska 2. — Handel Kretschmera, ul. Szewska.

Zamiejscowa prenumeratę i ogłoszenia (inseraty) przyjmują: we Lwowie Biura dzienników Ludwik Płohn, ul. Karola Ludwika L. 11 — S. Sokółowski, Pasaż Hausmana 9. — W Przemysłu Billet E. — W Jarosławiu A. Amster. — W Tarnowie M. Rockach. — W Wiedniu: Hermann Goldschmidt (sprzedaż pojedynczych numerów), I. Wollzeile 6. — M. Dukes Nachf., Haaseinstein & Vogler (także w Hamburgu, Frankfurtu n. M., Berlinie, Lipsku, Bazylei i Wrocławiu). — A. Oppelk. — R. Mosse (także w Berlinie, Hamburgu, Monachium i Norimbedze). — H. Schalek (Wollzeile). — W Paryżu Société Mutuelle de Publicité A. Lorette directeur, Rue Rougemont 14.

Ogłoszenia (inseraty) przyjmuje Administracja „Nowej Reformy“ za opłatą od miejsca wiersza drobnym pismem (petit) za pierwszy raz 20 h., za każdy następny raz po 10 h. — Nadeślone po 60 h. od wiersza za każdy raz.

Głosy publiczne po 2 kor. od wiersza. Układ tabelaryczny, cyfrowy, skomplikowany, pierwszy raz 40 hal., następny po 10 hal. od wiersza.

Załączniki do „Nowej Reformy“ (prospekt, cyrkularze, ogłoszenia itp.) przyjmuje się za cenę 2 kor. od 100 egz. dla zamiejscowych, a 1 kor. od 100 egz. dla miejscowych prenumeratorów.

6 nowe podatki.

(Telegr. „N. Reformy“.)

Wiedeń, 20 kwietnia.

Na porządku dzisiejszej dyskusji stoi sprawa zaprowadzenia nowych podatków. Rząd stara się przyspieszyć przeprowadzenie jeżeli nie całego planu finansowego, to przynajmniej uchwalenie kilku nowych podatków. O zamierzeniu podwyższenia opłat pocztowych i telegraficznych wyrażają się z wielką wątpliwością, ponieważ — jak słychać — rząd węgierski absolutnie na to się nie zgodzi; już przy ostatnim podwyższeniu opłat pocztowych rząd węgierski zajął stanowisko odmowne, dlatego też musiano w Austrii podwyższyć tylko porto lokalne. Obawiają się więc obecnie, że w razie ponownego podwyższenia opłat pocztowych tylko w Austrii, wielcy przemysłowcy austriaccy urzędują sobie filie w Preszburgu, skąd po cenach o wiele niższych mogą wysyłać druki, telegramy, listy i t. p.

Podwyższenie podatku wódczanego, nawet w razie jego uchwalenia może być wprowadzone dopiero we wrześniu z początkiem nowej kampanii spirytusowej, więc dochód z tego podwyższenia nie wyniszczy więcej jak 8 milionów do końca roku. Dochód z podatku wódczanego ma być rozdzielony według konsumpcyj.

Co się tyczy zamierzonego podatku osobisto-dochodowego, to Izba panów stawia w tym wypadku wielki opór, zwłaszcza że projekt rządowy proponuje podwyższenie podatku od dochodów, począwszy od 20.000 kor. w zwyz. Rząd chce oprócz tego zaprowadzić podwyższenie podatku osobisto-dochodowego od dochodów poniżej 20.000 kor. w progresji od 1%—4%. Ze względu jednak, że w b. r. fasy są już wygotowane, podwyższenie podatku osobisto-dochodowego mogłoby być wprowadzone z dn. 1 stycznia r. 1911. W razie uchwalenia tego podatku rząd chce cofnąć wniesione projekta podatku od wód mineralnych, sądowych i od wina.

Bar. Bienenrath konferował wczoraj z kilku parlamentarzystami w sprawie zamierzonego zaprowadzenia monopolu zapałkowego i dziś będzie dalej prowadził konferencje.

Rokowania, jakie się wkrótce rozpoczną z Unią słowiańską, mają również na celu pozyskanie kilku stronnictw Unii do przystąpienia do stronnictwa pracy, celem zapewnienia większości dla nowych projektów podatkowych. Dziś zbiera się komisja finansowa Izby posłów i rozpocznie generalną dyskusję nad projektami podatkowymi. Ta dyskusja ma na celu poinformowanie rządu o stanowisku poszczególnych stronnictw wobec projektów podatkowych. Istnieje zamiar przeprowadzenia w każdym razie w sesji letniej podwyższenia podatku od wódki, z którego dochód ma być przeznaczony na sanacje finansów krajowych. Oprócz tego rząd chce przeprowadzić w sesji letniej podwyższenie podatku osobisto-dochodowego.

Rada państwa.

(Telefonem.)

Wiedeń, 20 kwietnia.

Na wczorajszym posiedzeniu Izby posłów podczas obrad nad pragmatyką służbową, minister spraw wewnętrznych Hårdt oświadczył, że projekt ma na celu ściśle uregulowanie obowiązków i praw urzędników państwowych. Wszystkie życzenia urzędników państwowych zostały zbadane, rząd miał jednak granicę, której nie mógł przekroczyć, a jest nią zabezpieczenie poprawnej administracji państwowej. Żądania urzędników co do reformy przybrały jednak formy, nad którymi musimy ubolewać.

Przedłożenie nie jest „reakcyjnym“, przeciwnie, jest to najliberalniejsza pragmatyka służbowa, jaka w ogóle istnieje na kontynencie. — W każdym razie państwo wymagać musi od urzędników dyscypliny. Najlepszym środkiem dyscyplinarnym jest to, by urzędnik świadom był ograniczeń, jakie sam na siebie musi nałożyć, dyktowanych obowiązkami wierności wobec administracji państwowej. Obowiązek ten wyklucza, aby urzędnik, wykonujący swe prawa obywatelskie, mógł publicznie postępować z taką swobodą, jak inni obywatele, ponieważ nie może on walczyć z tym autorytetem, który sam reprezentuje.

Co się tyczy praw koalicyjnych i organizacyjnych urzędników, rząd nigdy nie myślał o ograniczaniu wolności osobistej urzędników, jednak urzędnik musi z życzeniami i zażaleniami zwracać się wprost do przełożonych, a nie czynić tego przez jakiegokolwiek organizację, albo przy pomocy wpływowych osobistości. Niemożliwym też jest, aby urzędnik brał czynny udział w stowarzyszeniach, które nie mają innego celu, jak tylko podkopanie dyscypliny urzędniczej.

Następnie minister wskazał na wielkie koszty finansowe przedłożenia, zwłaszcza na to, jakie pociąża za sobą awans czasowy i omawia korzyści tego awansu, którego wielkie znaczenie polega na umożliwieniu także urzędnikom niezdolnym i niepielnym dobiecia stosunkowo w krótkim czasie do wysokich rang. Jedyną korekturą jest komisja kwalifikacyjna, w którym to kierunku minister nie mógł uczynić zadość żądaniu o powołanie kolegów do tej komisji.

Pos. Mühlwerth krytykował poszczególne postanowienia przedłożenia i wystąpił za narodowym podziałem senatu dyscyplinarnego i komisji kwalifikacyjnej w Czechach i na Mora-

wach. Żądał, aby oskarżony urzędnik miał prawo bronić się przy pomocy adwokata. Projekt oznacza w każdym razie znaczny postęp.

Pos. Moraczewski omawiał system biurokratyczny i krytykował niektóre punkta projektu rządowego.

Pos. Czech zaznaczył, że nie można dopuścić, aby urzędnik państwowy był znizowany do rzędu drugorzędnego obywatela państwa. Poza służbowego stosunku urzędnika państwowego nie można stanowczo ograniczać i w tym kierunku przedłożenie jest nie do przyjęcia. — Wszystkie postanowienia ustawy zawierają zasadę stosunku gwałtu wobec urzędników i zamiar rządu, ażeby ustrzec i ograniczyć w jego prawach urzędnika państwowego.

Pos. Ofner krytykował judykaturę trybunału państwowego w wypadkach śledztwa dyscyplinarnego i przenoszenia urzędników za karę. Urzędnik państwowy musi otrzymać prawa wolnego obywatela państwowego przy przestrzeganiu tych form, jakie stanowisko nakłada, i nie może być swej osobistości pozbawiony.

Pos. Mayer zaznaczył, że stronnictwo chrześcijańsko-społeczne zastrzeżenie sobie postawienie szeregu wniosków w komisji.

Pos. Forstner krytykował przedłożenie ze stanowiska służby państwowej i twierdził, że ta kategoria nie otrzymuje niczego, natomiast pozbawia się ją prawa koalicyj. Pragmatyka w obecnej formie jest dla służby nie do przyjęcia.

Pos. Michl oświadczył, że gros urzędników zgadza się na to, iż raczej zrezygnować należy z pragmatyki, niż ją przyjąć we formie przez rząd proponowanej. Przedłożenie zawiera formalną sprzedaż duszy urzędnika.

Na tem obrady przerwano i przystąpiono do dalszej dyskusji nad wnioskiem ugiłym pos. Vukovicsa w sprawie kolei dalmatyńskich.

Po przemowie ministra kolei Vrby i kilku mówców obrady przerwano.

Następne posiedzenie dzisiaj o godz. 11.

Pragmatyka służbowa dla sędziów.

Wiedeń. Komisja sądownicza przyjęła jednogłośnie następującą rezolucję:

Komisja sądownicza Izby posłów z zasadniczych powodów uważa za wskazane, aby sędziowie zostali z projektu rządowego pragmatyki służbowej wyłączeni i aby równocześnie stworzono dla stanu sędziowskiego osobną pragmatykę służbową.

Telegramy

z dnia 20 kwietnia.

Berlin. Przed trybunałem państwa odbyła się rozprawa w sprawie skargi kierownika socjalistycznego towarzystwa wyborczego „Gross Berlin“ Eugeniusza Ernsta, przeciwko prezydentowi policji Jagowowi z powodu niedozwolenia na zgromadzenie w parku treptowskim w dniu 6 marca. — Skarga została odrzucona, skarżący skazani na ponoszenie kosztów postępowania.

† **Tomasz Dykas.**

Lwów. Wczoraj zmarł tu w 57 roku życia artysta-rzeźbiarz Tomasz Dykas. (Dykas kształcił się początkowo w Akademii sztuk pięknych w Krakowie, a następnie w Akademii wiedeńskiej. W r. 1882 otrzymał nagrodę konkursową za projekt pomnika Mickiewicza; ponadto wykonał kilka posągów Małki Boskiej, pomnik Tyzenhauza w Głuchowie i wiele innych rzeźb. Przyp. red.)

Polacy a kongres słowiański.

Sofia. Na ostatnim posiedzeniu komitetu organizacyjnego słowiańskiego kongresu, prezydent podał do wiadomości, że z kół oficjalnych został poinformowany, iż Polacy będą obecni na kongresie, lecz nie wezmą udziału w pracach kongresu (!) Prezydent zaznaczył, że pogłoski o odroczeniu kongresu są tendencyjne. — Kongres będzie otwarty w terminie oznaczonym t. j. dnia 13 lipca.

Reorganizacja ministerstwa robót publicznych.

Wiedeń. W niedalekiej przyszłości nastąpić ma reorganizacja ministerstwa robót publicznych. Sprawy szkolnictwa przemysłowego mają być z powrotem przydzielone ministerstwu handlu, natomiast sprawa budowy dróg wodnych, ma być oddana ministerstwu robót publicznych. Sprawy dyrekcyi budynków dykasteryalnych mają być oddane ministerstwu spraw wewnętrznych.

Z Sejmu chorwackiego.

Zagrzeb. W Sejmie kontynuowano dyskusję budżetową. Pos. Koracs (soc. dem.) zwał za zasady monarchistyczne jako źródło wszelkiego zła, a następnie wystąpił przeciw militarystyce i klerikalizmowi. Podczas jego wywodów przyszło do kontrowersyj między mową a licznymi posłami duchownymi, jakoteż partją prawą.

Cesarz w Bośni?

Wiedeń. Wczoraj obiegaly tu pogłoski, że cesarz uda się z końcem czerwca do Bośni, zwłaszcza do Sarajewa i Mostaru. Cesarz dotąd był tylko raz na ziemi bośniackiej w r. 1885, było to jednak tylko na granicy bośniacko-słoweńskiej, a w głąb kraju nie udał się. W kołach informowanych zaprzeczają pogłoskę i sądzą, że możliwym jest, iż do Bośni uda się następcą

tronu na uroczystość otwarcia Sejmu bośniackiego; Sejm otwarty zostanie 3 czerwca b. r. przez arcyks. Leopolda Salvatora w zastępstwie cesarza.

Reforma wyborcza w Prusach.

Berlin. Na początku posiedzenia komisji reformy wyborczej Izby panów prezydent ministrów złożył oświadczenie, w którym podkreślił, że postanowienie, łączące reformę prawa wyborczego z przyszłymi zmianami konstytucyj, jest obciążeniem niemożliwym do przyjęcia. Głównie chodzi o to, aby przywrócić w Izbie posłów zasadę pośrednich wyborów.

Powstanie Arabów.

Konstantynopol. Z Małej Azji donoszą, że grozi wybuch poważnego powstania Arabów. W ostatnim czasie sprowadzili oni wiele broni.

Zajęcie na granicy Sudanu.

Konstantynopol. Według nadeszłej tu wiadomości, oficer francuskiego oddziału w Kavar na granicy obszaru Sudan zatrzymał turecką karawanę i 20 ludzi; pedzących wielbłądy, które należały do szepetu Tibu, zajmującego się rabunkami, i kazał zabić wszystkich.

Konstantynopol. Porta postanowiła polecić swemu ambasadorowi w Paryżu, by interweniował w sprawie zajęcia w Kavar.

Przeciw spółdzielni gieldowej bawelskiej.

Nowy Jork. Celem zwalczania spekulacji giełdowej bawelskiej, ma się pojawić zakaz używania poczty, telegrafu i telefonu w handlu terminowym bawelskim. Ministerstwo poczt i komunikacji ma otrzymać od Izby reprezentantów upoważnienie do zabrania wszystkim osobom i firmom, zajmującym się handlem terminowym bawelskim, używania poczty, telegrafu i telefonu.

Pod zarzutem szpiegostwa.

(Telefonem.)

Lwów, 20 kwietnia.

Aresztowany tu wczoraj Stanisław Sokółowski pochodzi z Warszawy i jakiś czas bawił w Krakowie, a następnie w Przemyslu. W Przemyslu pracował Sokółowski w redakcyi socjalistycznego „Głosu“, później w redakcyi klerikalnego „Echa“, a następnie w „Reformie przemyskiej“. Już tam śledziła go policja jako podejrzanego. We Lwowie pracował najpierw w redakcyi jednego z pism brukowych, a później przeszedł do innych pism. Wreszcie zajmował się zbieraniem anonsów. We Lwowie zarzucano mu kilka-krotnie, że należy do „Ochrony“. Sokółowski miał z tego powodu zajęcie z pewnym dziennikarzem, potem napisał list do Burcewa z prośbą, aby go wziął w obronę przed temi zarzutami. Sokółowski pokazywał potem list od Burcewa, korzystny dla siebie. Czy list ten był prawdziwy, nie wiadomo.

Komisarz Tauer, który aresztował Sokółowskiego, znalazł w jego mieszkaniu sporo listów i papierów, nie znalazł w nich jednak żadnego śladu, jakoby trudnił się szpiegostwem, mimo to odstawił go do więzienia, a to wskutek rekwizycji sądu warszawskiego, poszukującego Sokółowskiego podobno za różne malwersacje pieniężne. — Śledztwo prowadzi radaa Werkanowski.

Sokółowski miał przed paroma miesiącami romantyczne zajście we Lwowie. Mianowicie do Lwowa przyjechał z Warszawy pewien przemysłowiec z żoną, która była dawniej narzeczoną Sokółowskiego. Przemysłowiec ten miał wesele Sokółowskiego na 600 rubli i chciał te pieniądze od niego wyłudzić. Sprawę tę załatwiono ugodowo i wszyscy troje zabawiali się wesoło do późnej nocy, po czym urządzili sobie przejażdżkę na „gumach“; przemysłowiec powoził, a Sokółowski z jego żoną siedział wewnątrz powozu i przypominał sobie czasy narzeczeństwa. Nagle przemysłowiec ogładnął się i spostrzegł swą żonę w objęciach Sokółowskiego; nie namysłając się, począł okładać batem amanta. Sokółowski wyskoczył z powozu i uciekł, przemysłowiec strzelił za nim kilkakrotnie z rewolweru, jednak chybił. Sokółowski oświadczył na jawie, że nie przyłącza się do skargi przeciw owemu przemysłowcowi, którego też ukarano tylko grzywną.

Żyć są lwowski wyda Sokółowskiego wiadom rosyjskim, niewiadomo. Kragy pogłoska, że władze rosyjskie, celem salwowania Sokółowskiego, domagają się wydania go pod zarzutem rzekomego sprzeniewierzenia w Warszawie.

Izba handlowo-przemysłowa.

Kraków, 20 kwietnia.

Wczoraj odbyła krakowska Izba handlowo-przemysłowa posiedzenie pod przewodnictwem prezesa Dattnera.

Obrady rozpoczęły się sprawozdaniem prezydium, przedłożeniem przez prezesa. Sprawozdanie to obejmuje następujące szczegóły:

Izba handlowa i przemysłowa w Tryście uchwaliła przed niedawnym czasem wystosować do ministra handlu wezwanie, aby se stanowią swego nie ustępował, lecz w interesie świata handlowego i przemysłowego nadal tęskną zatrzymał. Równocześnie zaprosił Tryest inne Izby, aby się do tej enuncjacji przyłączyły. — W międzyczasie uległa sprawa jednak o tyle zmianie, że minister handlu niezależnie od tych kroków i z powodów natury polityki ogólnej zdecydował się zatrzymać urząd dotychczas pła-

stowany. Należy to przyjąć z zadowoleniem, że ciągłość naszej polityki handlowej nie będzie przerwana, a teka ministerstwa handlu pozostała nadal w doświadczeniach i przychylnie nam usposobionych rękach.

W dniach 11 i 12 marca odbyła się rewizja trasy dla projektowanej przez p. Roberta Domasa normalno-torowej kolei pomiędzy Jaworzniem a Szczakową. Na liui tej istnieje dotychczas jedynie prywatna kolej górnicza gwarectwa jaworznińskiego. W oświadczeniu, które złożyła krakowska Izba handlowa, podniesiono wielkie znaczenie, jakie mieć będzie stworzenie publicznej linii kolejowej pomiędzy Jaworzniem a Szczakową dla kopalnictwa i łączonych z niem przemysłów zagłębia krakowskiego, jak kopalni „Bory“, fabryki bieli cynkowej w Niedzielskich, huty szklanej w Dąbrowie i innych. — Nadto odegrać może kolej Jaworzno—Szczakową poważną rolę w ułatwieniu ruchu tranzytowego między Galicyą zachodnią i resztą kraju a sąsiednimi obszarami Królestwa Polskiego i Niemiec.

W związku z rozszerzeniem terytorium miasta Krakowa zostaje sprawa uchwalenia nowej taryfy dożórkarskiej. Projekt taryfy wykazuje nieznaczne podwyższenie stawek, obowiązujących od czterech wiek, tak, iż Izba nie miała powodu sprzeciwić się słusznym żądaniom dożórkarzy. Natomiast zażądała Izba uzupełnienia taryfy szeregiem miejscowości, położonych obok Krakowa i zmiany kilku postanowień taryfowych, dalej, aby zewnętrzny wygląd i czystość pojazdów przystosowano do nowoczesnych wymagań ruchu i aby pojazdy znajdowały się już o godz. 6 rano na stanowiskach.

Z inicjatywy ministerstwa robót publicznych odbyła się w Krakowie dn. 8 kwietnia konferencja w sprawie organizacji kredytu rękodzielniczego w zachodniej części kraju. Reprezentanci ministerstwa robót publicznych przedstawili obszerny plan akcji, polegający na tworzeniu lokalnych stowarzyszeń kredytowych, które miałyby łączyć się w organizacje wyższego rzędu, a wreszcie skupiać w centralnej kasie rękodzielniczej w Wiedniu. Izba stanęła na stanowisku, że najdonioślejszą byłaby kwestya dostarczenia na cele kredytu rękodzielniczego wydatnej pomocy pieniężnej ze strony rządu. W tym kierunku też zaznaczył prezes stanowiłsko Izby handlowej wobec akcji rządu. Niestety reprezentanci ministerstwa nie mogli dać pod tym względem żadnych przyrzeczeń.

Wskutek kroków, podjętych z inicjatywy Izby i na jej interwencje, można oczekiwać w najbliższym czasie radykalnego uzdrowienia stosunków pocztowych nie tylko w Krakowie ale i w części zachodniej Galicyi. Sprawa ta została zasadniczo załatwiona jeszcze w porozumieniu z poprzednim dyrektorem poczt przez namiestnictwo, oraz ministerstwo handlu; wskutek zmiany osoby dyrektora poczt galic., interweniował prezes w niedzielę u bawiegocego w Krakowie J. E. namiestnika, prosząc go o dalsze poparcie sprawy w rozpoczętym już kierunku i jest nadzieja, że kwestya ta będzie w najkrótszym czasie rozwiązana w sposób odpowiadający mniej więcej ogólnym potrzebom.

W bieżącym roku przypada 80-letni jubileusz urodzin cesarza. Austriackie Izby handlowe uchwaliły już w zasadzie uświetnić wspólnie tę uroczystość w ten sposób, aby wydać enuncjację od jednoczenia wszystkich izb handlowych. Sprawa jest na porządku dziennym śródowego posiedzenia centrali, na którym prezydium Izby będzie zastąpione i tam wspólnie z innemi Izbami powzięte będą odpowiednie uchwały.

Z dnem 4 maja b. r. wchodzi w życie ustawa z dnia 14 stycznia 1910, dotycząca trwania pracy i zamykania sklepów w przemysłach handlowych i pokrewnych przedsiębiorstwach. Dotychczas przepisy normują dwie kwestje, mianowicie kwestje spoczynku dla pomocników, pracujących w przemysłach handlowych i pokrewnych przedsiębiorstwach, oraz kwestje zamykania sklepów. Co do pierwszej sprawy postanawia ustawa, iż pomocnikom handlowym należy po ukończonej dziennej pracy przyznać co najmniej 11-godzinny spoczynek. Co do zamykania sklepów przepisuje ustawa, iż sklepy winy być zamknięte od godz. 8, względnie 9 wieczorem, do godz. 5 rano. W sprawie powyższej odbyła się wczoraj konferencja, zwołana przez magistrat krakowski, której celem było zastanowienie nad tem, jakie dni w roku należałoby, w uwzględnieniu potrzeb miejscowego kupiectwa, zaliczyć do 30 dni w roku, w których od obowiązywania w mowie będącej ustawy. — Wobec tego, iż konferencja wczorajsza nie rozporządzała jeszcze dostatecznym materiałem w tym kierunku, upoważniła konferencja prezydium Izby, ażeby w sprawie tej przesłuchało interesowane czynniki, a więc poszczególne grupy kupców i zastępców istniejących w Krakowie organizacyj handlowych i na podstawie zebranych informacji przedstawiło magistratowi dotyczące wnioski.

Następnie podniósł prezes sprawę ewentualnego uchwalenia przez Izbę posłów, na wniosek posła Steinwendera, podwyższenia opłat od telegrafów i telefonu. W tej sprawie Izba handlowa krakowska musi się odezwać z głośnym protestem. Wniosek Steinwendera zresztą we wszystkich kołach interesowanych osób, bez porządku zażądał jeszcze dostatecznym materiałem w tym kierunku, upoważniła konferencja prezydium Izby, ażeby w sprawie tej przesłuchało interesowane czynniki, a więc poszczególne grupy kupców i zastępców istniejących w Krakowie organizacyj handlowych i na podstawie zebranych informacji przedstawiło magistratowi dotyczące wnioski.

Następnie podniósł prezes sprawę ewentualnego uchwalenia przez Izbę posłów, na wniosek posła Steinwendera, podwyższenia opłat od telegrafów i telefonu. W tej sprawie Izba handlowa krakowska musi się odezwać z głośnym protestem. Wniosek Steinwendera zresztą we wszystkich kołach interesowanych osób, bez porządku zażądał jeszcze dostatecznym materiałem w tym kierunku, upoważniła konferencja prezydium Izby, ażeby w sprawie tej przesłuchało interesowane czynniki, a więc poszczególne grupy kupców i zastępców istniejących w Krakowie organizacyj handlowych i na podstawie zebranych informacji przedstawiło magistratowi dotyczące wnioski.

W końcu prezes podał do wiadomości, że ministerstwo handlu zatwierdziło bez zmian preliminarz budżetu Izby na rok 1910.

R. Mendelsburg wyraził wdzięczność dla prezydium za jego stanowisko w tej sprawie i żądał, by protest ten był energicznym.

Imieniem komisji przedstawił dr Josefert wnioski w sprawie wyboru członka i zastępcy członka przybocznej Rady cłowej. Izba wybrała ponownie członkiem Rady cłowej wiceprezenta miasta dra Henryka Szarskiego, a zastępcą p. Zygmunta Rosenzweiga, przemysłowca w Wieliczce.

Z kolei r. Mendelsburg referował sprawozdanie komisji budżetowej o dodatkowych podaniach o subwencji. Komisja budżetowa na posiedzeniu, odbytem 12 b. m. udzieliła następujących subwencji: Stowarzyszeniu gospodniopijarskiemu 300 K, Lidze pomocy przemysłowej 200 K, szkole przemysłowej w Wadowicach 200 K, gremium stow. drukarzy i litografów w Krakowie na zawodową uzupełniającą szkołę dla uczniów drukarskich 400 K, na cele wydawnictwa monografii kongregacji kupieckiej 500 K, na wystawę prac uczniów rękodzielniczych w Debię 50 K, na kursa nauki języków, buchalterii i t. p. dla zarządu stowarzyszenia grupy Związku centralnego handlowców Austrii w Krakowie 200 K. Dla komitetu budowy pomnika Jerzego Kocha, pierwszego dyrektora austr. pocztowej Kasy oszcz., uchwaliła komisja przyznać pewną kwotę po porozumieniu się z innemi Izbami. Dla Izby stow. rękodzielniczych i przemysłowych na bezpłatne kursa buchalterii uchwaliła dać subwencję po porozumieniu się z Izbą rękodzielniczą. — Dla szkoły szwelskiej w Krakowie uchwale o subwencję odroczone ze względu na będącą w toku reorganizacji krak. muzeum techniczno-przemysłowego. Zamiast swychency dla Stowarzyszenia austr. Krzyża srebrnego dla opieki nad rezerwistami wojskowymi, uchwaliła przystąpić do Stowarzyszenia z jednorazową wkładką 200 koron w charakterze członka popierającego.

O organizacyi poczt w Wielkim Krakowie referował szef biura Izby, dr Benis. W Krakowie znajduje się kilka urzędów pocztowych, które muszą w najdrobniejszej nawet sprawie odnosić się do dyrekcyi we Lwowie. Sprawa między urzędem pocztowym w jednej dzielnicy miasta a urzędem w drugiej, musi iść via Lwów. Wada naszej poczt jest, że nie posiada dyrekcyi. Naczelnik krak. poczt jest tytularnym dyrektorem. Izba sądziła, że możnaby sprawę uprościć, jeśliby lwowska dyrekcyja poczt utworzyła w Krakowie ekspozyturę, któraby miała zupełną egzekutywę w sprawach dotyczących krakowskich urzędów. Rzecz ta spotkała się z żywym traktowaniem ze strony czynników narodowych.

Sprawozdanie komisji kolejowej złożył dr Beres.

Komisja rozpatrywała dwie sprawy: 1) Niedomagania przy transportach jaj za granicę, 2) rozszerzenie dworca w Oświęcimiu. Ołbrzymi transport jaj z Galicyi za granicę wymaga sanacji w dwóch kierunkach: a) utworzenia specjalnych wozów dla przewozu jaj, które to wozy chroniłyby towar przed wpływem zbyt niskiej lub zbyt wysokiej temperatury; b) drugą kwestją byłoby przyspieszenie transportów zbyt długo trwających i uregulowania ich odjazdu w ten sposób, żeby przybywały na czas na wielkie miejsca zbytu oraz do miast pocztowych. W sprawie a) na wniosek Izby, przedstawiony w państwowej Radzie kolejowej, odbyła się konferencja krakowskiej dyrekcyi kolejowej, której obrady posłuszna zarządowi kolei państwowych do uregulowania tej kwestyi.

Sprawa dworca w Oświęcimiu jest wielkiej wagi. Stacja w Oświęcimiu, który jest punktem węzłowym 3 wielkich linii kolejowych i pośredniczy w kolosalnym ruchu emigrantów i robotników sezonowych, posiada zbyt szumny dworzec kolejowy tak, że ilość torów i urządzeń stacyjnych w zupełności dziś nie wystarcza dla podania ruchowi. Przez Oświęcim przejeżdża dziennie 55 pociągów osobowych i 70 pociągów towarowych. Rocznie sprzedano 350.000 biletów, czyli dziennie przejeżdżało Oświęcim koło 1000 głów. — Na wniosek referenta uchwaliła Izba przedstawienie wniosku w Radzie kolejowej o przebudowę dworca, rozszerzenie stacji i wystawienie specjalnego domu dla wychodźców. Nadto zażądała uregulowania i uporządkowania drogi dojazdowej.

Izba uchwaliła w dalszym ciągu poprzeć wniosek o wciągnięcie jezmenienia i kukurydzy w obowiązującą obecnie taryfę mynarską.

W końcu uchwaliła zgłosić wniosek w Radzie kolejowej o przedłużenie pociągów nr. 617 i 618 na przestrzeni Stróże—Jasło do Raczowa, względnie Nowego Zagórza.

W dyskusji nad sprawą transportu jaj udzielił paru wyjaśnień inspektor kol. dr Starzewski, poczem przewodniczący zamknął posiedzenie.

Kronika.

Dziś:

Kraków, środa 20 kwietnia.

Kalendarzyk koseienny: Wiktor, Antonina i Agn.

Kalendarzyk astronomiczny: Wschód słońca o godz. 4 min. 38, zachód o godz. 6 m. 39; długość dnia godzin 13 min. 01.

Teatr miejski imienia Słowackiego: Wieczór artystyczny na dochód Tow. dziennikarzy polskich.

Teatr ludowy: „Za oceanem“.

Zebrań naukowe w sali seminarjum filozoficznego przy ul. św. Anny 1: 12: prof. dr M. Straszewski: „Wyjaśnienie czy opór“, o godz. 6 wieczór.

W Tow. lekarskim posiedzenie o godz.

W Tow. etycznym zebranie dyskusyjne w lokalu „Spójni“ (Rynek 9 II p. ofc.) o godz. 6 wieczór.

Teatr miejski w Lwowie: „Ananke“.

W sprawie pomnika Tadeusza Kościuszki odbyło się wczoraj posiedzenie komitetu pomnikowego, pod przewodnictwem p. Włodzimierza Tetmajera. W toku dyskusji objawiono żal, że krakowska Rada miejska nie załatwiła dotychczas podania komitetu, proszącego o wyznaczenie miejsca pod pomnik. Tymczasem mnożą się trudności komitetu, połączone z kosztownym przechowaniem obryzganego odlewów pomnika. Komitet pragnie wręczyć wywizać się z przyjętych zobowiązań i po rozpoczęciu budowy fundamentów, zwrócić się do społeczeństwa polskiego z wezwaniem o dalsze wkładki na postument, który wymagać będzie znacznego jeszcze nakładu finansowego.

Komitet jest pewny, że zwłaszcza w czasie zjazdu grunwaldzkiego, Polska nie poskapi grosza na dokonanie dzieła, mającego uccić pamięć świątynie w naszych dziejach, bohaterskiej postaci „naczelnika w sukmanie“. Ale potrzeba zadokumentować jawnie, że przystępując się rzeczywiście do ostatecznego wykonania dzieła. A ten moment sprawy zależy już od krakowskiej Rady miejskiej.

Konferencja na temat „Alkohol a szkoła“ odbyła się w ubiegłą niedzielę w Krakowie przy niefelicznym uczestnictwie nauczycieli, ogółem około 100 słuchaczy. Po referatach uchwalono następujące referaty:

Prof. Mlynka: 1) Komitet wykonawczy konferencji ma się odnieść do wszystkich Towarzystw i grup nauczycielskich w kraju, by zechciały istnieć abstynencyj do napojów alkoholizacyjnych szerzyć nie tylko między młodzieżą szkolną, ale i między sobą, pomni zasady „exempla trahunt“; by podczas zabaw i wycieczek szkolnych nigdy nie posługiwali się napojami alkoholizacyjnymi, aby w organach swoich, jak „Museum“, „Szkoła“, „Szkołnictwo“, „Głos naucz. ludowego“, „Programy“, „Sprawozdania szkolne“, omawiały tematy o wstrzemięźliwości od alkoholu między młodzieżą szkolną i nauczycielstwem. 2) Odnieść się do władz szkolnych, aby przy zamierzonej rewizji planów i podręczników szkolnych uwzględniły naukę wstrzemięźliwości od napojów alkoholizacyjnych przez wprowadzenie do nauki szkolnej, jako przedmiotu osobnego, higieny, w której główną część obejmowałaby nauka o szkodliwości alkoholu. Nadto, by do wypisów wszystkich języków udzielanych w naszych szkołach, do podręczników dla nauk przyrodniczych, do historii, w ogóle, gdzie się sposobność nadarzy, wprowadzono usteper o szkodliwości alkoholu. Wreszcie, by do bibliotek szkolnych i do gabinetów zakupiono jak najwięcej książek o szkodliwości alkoholu i tablicę jak ilustrujących.

Dra A. Wróblewskiego: 1) Zebrani na konferencji żądają wprowadzenia do seminariów nauczycielskich niezwłocznie obowiązującej nauki o szkodliwości alkoholu i egzaminowania z tego przedmiotu; 2) założenia związku nauczycieli-abstynentów; 3) popierania stowarzyszeń abstynenckich młodzieży przez prawo i szkołę; 4) ogłoszenie konkursu na podręcznik nauki o szkodliwości napojów alkoholizacyjnych; 5) urządzanie drogą prywatną wykładów dla nauczycieli i uczniów o szkodliwości alkoholu; 6) troskliwe zabezpieczenie młodzieży i dzieci w wieku szkolnym od wpływów szynku; 7) zabezpieczenia biednych dzieci szkolnych przez szkołę, pod względem pierwszego i drugiego śniadania; 8) podjęcie w Galicji wielkiej ankiety, dotyczącej alkoholizmu wśród dzieci.

P. A. Karojola: Konferencja żąda urządzania jak najczęściej odczytów i konferencji w sprawie „alkoholu a szkoła“ na prowincji, w miasteczkach i na wsiach.

Komitet wykonawczy nie został wybrany dla braku czasu, więc obowiązek wprowadzenia w życie

cie rezolucyj spada na komitet, który zwołał konferencję.

Z Tow. prawniczego i ekonomicznego. W piątek dnia 22 b. m. o godz. 6 wieczorem wygłosił sędzia pow. Edmund Piechnik w auli Collegium Novi odczyt na temat: „Egzekucyjna sprzedaż fizycznych części nieruchomości“.

Wielki Kraków. Sprawozdanie o niedzielnych uroczystościach w Krakowie należy uzupełnić o tyle, że wiceprezydent miasta dr Szarski wniósł toast w ręce prezydenta m. Lwowa nie tylko na cześć Lwowa, ale w ogóle na pomyślność wszystkich miast w kraju.

Tow. miłośników cytry w Krakowie, utrzymujące konserwatorium nauki gry na cytrze, mandolinie i innych pokrewnych instrumentach, przeprowadziło się w kwietniu do nowego, obszernego, odpowiednio urządzonego lokalu przy ul. Szczepańskiej 1, II. p. Z początkiem każdego miesiąca rozpoczyna się w konserwatorium nowy kurs nauki gry na cytrze, mandolinie i innych instrumentach do nich zbliżonych. Wpisy przyjmuje się codziennie przez świąt i niedziel od godz. 6—7 wieczorem. Wpisowe do Towarzystwa wynosi 2 K, wkładka miesięczna 1 K 50 b, wpisowe do konserwatorium 4 K, wkładka miesięczna 4 K. Lekcje odbywają się dwa razy na tydzień. Towarzystwo posiada bogatą bibliotekę.

O zderzeniu dwóch lokomotyw. Wczoraj przed południem odbyła się rozprawa przed zwyczajnym trybunałem orzekającym pod przew. r. Jasiewicz przeciw dwóm urzędnikom kolejowym, 29-letniemu Tadeuszowi Kasiewiczowi, asystentowi kolei północnej i Rudolfowi Wildowi, 28-letniemu asystentowi kolei północnej. Akt oskarżenia przedstawia przekroczenie owych urzędników następujące: D. 28 sierpnia 1909 r. pełnił służbę ruchu na dworcu filialnym pod mostem warszawskim asystent Rudolf Wild, któremu do pomocy dodane asystenta, Tadeusza Kasiewicza. Około godz. 6 rano zaszła potrzeba przedstawienia lokomotywy „Jessenka“ z dworca pomocniczego na dworzec główny. Wtedy aspirant Władysław Własnowolski zapytał telefonicznie biuro ruchu na dworcu filialnym, czy ta maszyna ma przejść torem nr 1 z dworca pomocniczego na dworzec główny. Wtedy był w biurze Kasiewicz, który bez porozumienia się z Wildem upoważnił aspiranta Własnowolskiego do wypuszczenia maszyny. Maszynę „Jessenka“ prowadził maszynista Tąber Józef i palacz Antoni Sroka, prócz nich jechali maszynista Fr. Stegner, Józef Pajawa i Andrzej Gućwa. Równocześnie Wild wystąpił maszynę „Branowitza“ z dworca filialnego na dworzec pomocniczy torem nr 1. Nastąpiło zderzenie. Jedną z lokomotyw wykołała się, a obie silnie się uszkodziły. Właściciele, widząc niebezpieczeństwo, wyskoczyli zawczasu z maszyny. Przytem Jan Kwaśniak odniósł ranę na głowie, a Andrzej Gućwa bardzo silnie potłuczenia i nabawił się chorobliwego rozdrążenia nerwowego.

Obwinionych oskarżał proc. dr Wajda, bronił adw. dr Gryziecki. Jako rzeczoznawcy-lekarze zasiadali prof. dr Wachholz i dr Zdobychowski, jako rzeczoznawcy techniczni występowali pp. Alfred Saller i Ludwik Wyżkowski. Po przeprowadzonej rozprawie trybunał skazał R. Wilda na 7-dniowy zwyczajny areszt, a T. Kasiewicza uwolnił od winy i kary.

Tragedja z zazdrości. Przed sądem przysięgłych w Krakowie odbyła się wczoraj rozprawa przeciw Ludwikowi Rudem, który d. 8 lutego zastrzelił w Woli Duchackiej koło Podgórzia Wiktora Kuźmównę z zazdrości, iż nie chciała za niego iść za mąż. Ludwik Rudy liczy 24 lat i jest z zawodu ślusarzem maszynowym. Od kilkunastu lat znalazł on rodzinę Kuźmów, do których częścię zaglądał, gdy dorastała ich córka Wiktoria. Pokochał dziewczynę i miał zamiar z nią się żenić. Kuźmówna jednak o zamążpójściu nie chciała słyszeć, gdyż przyrzekła rękę dawnemu znajomemu, koleśce Rudemu, Karolowi Augustynowi. Matka jej również chętniej odnosiła się do Augustyna, chcąc go wi-

dzied swym zięciem. Gdy Rudy parę dni przed morderstwem otrzymał stanowczą odpowiedź Kuźmównę, że zostanie żoną tylko Augustyna, poczęł pić i w nietrzeźwym stanie w nocy dnia 8 lutego, siedząc koło Kuźmówny, przyłożył jej rewolwer do skroni i strzelił. Kuźmówna w godzinę potem zmarła. Rozprawie wczorajszej przewodniczył radca Grodyński, oskarżał prokurator dr Olszewski, bronił dr Filimowski. Trybunał na podstawie werdyktu sędziów przysięgłych skazał oskarżonego na 4 lata ciężkiego więzienia.

Sfingowane włamanie. Rozprawa przeciw kupcowi Natowiczowi z Bochni, oskarżonemu przed krakowskim sądem przysięgłych o sfingowane włamanie do własnego sklepu, zakończyła się po obrobie dra Gertiera wyrokiem uwalniającym oskarżonego, gdyż sędziowie przysięgli większością głosów zaprzeczyli pytania, odnoszące się do winy Natowicza.

Pogrzeb sybiraka. Ze Lwowa telefonują nam: Wczoraj na cmentarzyku powstańców z 63 roku pochowano Ksawerego Grzybowski, który przed kilkunastu dniami przybył tu z Syberii o żebrać kija i tu w szpitalu zmarł. Grzybowski, ujęty w powstaniu w jednej z potyczek przez Moskali, został zesłany na Sybir, skąd po 45 latach pozwolono mu wrócić do kraju. Grzybowski przybył więc do Lwowa i tu zmarł.

Złożenie obrony przez adwokatów. Ze Lwowa telefonują nam: Sensacyjny zwrot zaszedł wczoraj przed południem w rozprawie, toczącej się przed tutejszym trybunałem przysięgłych przeciw małżonkom Buchwaldom i tow. o oszustwo. Prokurator zażądał, aby jednego ze świadków odesłać do sądu sędziącego. Powstała z tego powodu dyskusja pomiędzy obrońcami, a prokuratorem. Obrońcy dr Horowitz i dr Laub żądali odroczenia rozprawy, a wreszcie oświadczyli, że uważają za stosowne poproszenie prokuratora jako ukroczenie praw i składając obronę. Trybunał nie przychylił się do wniosku prokuratora, aby świadka odesłać do sądu sędziącego, obrońców zaś skazał na grzywnę po 100 kor. każdego i rozprawę odroczył do dzisiaj i polecił oskarżonym wyszukać sobie obrońców, a gdyby nie znaleźli, dany im będzie obrońca z urzędu. Ponieważ i trzeci obrońca dr Solański oświadczył, że dla solidarności składa obronę, trybunał skazał też dra Solańskiego na grzywnę 100 kor. Obrońcy wnieśli telegraficznie zażalenie do ministra sprawiedliwości.

Katastrofa budowlana. Ze Lwowa telefonują nam: Wczoraj po południu przy ulicy Leona Sapieży za politechniką zaważyły się w nowo budującej się kamienicy betonowe schody i runęły aż do suterynu, gdzie byli zajęci robotnicy budowlani. Robotnica Zofia Józkiewiczowa zginęła na miejscu, Elżbieta Daćko zmarła w drodze do szpitala, jeden robotnik doznał złamania nogi i ciężkich potłuceń, a drugi odniósł ciężkie zranienia.

Wypadek kolejowy. Z Przemysła telefonują: Wczoraj rano o godz. 7 t. zw. szutrowka, jadąca z Medyki z kilkunastu robotnikami, najechała na tutejszej stacji, koło ogrzewalni, na lokomotywę, przeznaczoną do pociągu pospiesznego. Uderzenie było bardzo silne, banmistrz Stetef jest ciężko ranny, prowadzący pociąg Targowski jest ranny, oprócz tego kilku robotników zgłoszono się z kontuzjami.

Burza z gradem i piorunami. Z Tarnopola telegrafują nam: Wczoraj, we wtorek, około godz. 4 po południu, powstała tu gwałtowna burza, połączona z ulewą, przyczem padło 6 piorunów; w mieście padał gęsty grad przez 5 minut. Senator Neudhardt w Łodzi. Pisma warszawskie donoszą z Łodzi: Senator Neudhardt zrobił onegdaj niespodziankę tutejszym urzędnikom, gdyż przybył rannym pociągiem incognito do Łodzi i wprost z dworca udał się do miasta. Gdy się policya o tem dowiedziała, zaczęto interpelować wszystkie hotele, czy się senator gdzie nie zatrzymał. We wszystkich urzędach panował formalny popłoch. Dopiero przed wyjazdem senator Neudhardt

zawezwał z dworca kolejowego prezydenta miasta, z którym miał dłuższą rozmowę.

Ziemia na Rusi i Litwie. „Nowoje Wremia“, donosi z zupełnie poważnego źródła, iż rząd postanowił niezmienić nie czynić żadnych ustępstw w projekcie zaprowadzenia instytucji ziemskich w prowincjach zachodnich, t. j. ani w sposobie podziału radnych, ani przewagi żywiołu rosyjskiego w zarządach, radach i wśród personelu służbowego ziemstw. Również Rada państwa, jak wynika to z narad prywatnych, większością głosów popierać będzie projekt rządowy. W ten sposób tylko już od Dumy zależać będzie zaprowadzenie ziemstw w prowincjach zachodnich.

Konsulat rosyjski w Pradze. Z Pragi telegrafują: „Bohemia“ donosi; Uchwalone przez Dumę rosyjską utworzenie konsulatu rosyjskiego z dniem 14 stycznia b. r. w Pradze, zdaje się wcale nie przyjdzie do skutku. — Na pierwszego konsula w Pradze upatrzony był ks. Jerzy Lubomirski. Utworzenie konsulatu rosyjskiego w Pradze stało się wątpliwym z powodu ostatnich głośnych zajęć szpiegowskich agentów rosyjskich w Austrii; wchodził tu w grę także attaché rosyjski w Wiedniu pułkownik Marceńko.

Wybuch w fabryce zapalek. Z Szegedyna telegrafują: W fabryce zapalek hr. Palffyego nastąpiła wczoraj rano eksplozja kotła, przyczem zginęło 10 dziewcząt i 1 robotnik, a 17 robotnic i 1 robotnik odnieśli ciężkie poranienia.

Z Szegedyna telegrafują: Przy eksplozji kotła w fabryce zapalek, jak obecnie stwierdzono, zginęło 13 robotnic w wieku 13—17 lat, 1 robotnik, a 17 robotnic i 1 robotnik są ciężko ranni, zaś 31 osób lekko. W kotłowni podczas eksplozji było zajętych 30 dziewcząt. Kocioł, ważący 8 cetnarów metr., wyleciał na 20 metrów w górę. Równocześnie runął mur budynku. Na miejsce przybyła straż pożarna i wojsko. W kilku minutach wydobyto z pod gruzów 8 zabitych i 21 rannych, z których 5 już zmarło.

Jak się zdaje, przyczyną katastrofy było niedbalstwo; jeden z rannych robotników, Antoni Ortnier, zeznał przed śmiercią, że kocioł był dziurawy. Jeszcze wczoraj rano Ortnier zwrócił uwagę, że woda może lada chwila wypłynąć z kotła i spowodować katastrofę. Uwierając, nazwał ów robotnik łajdakiem maszynistę, który znowu oświadczył, że rano zbadat kocioł i znalazł wszystko w porządku.

Zmarli:

Edward Antoni Pruchnicki, elektro-mechanik, zmarł na Grzegórkach, przeżywszy 21 lat. Tomasz Bochniak, obywatel Dębni, zmarł w Dąbnie w 56 roku życia.

W Warszawie zmarł Stefan Maryan Roguski inżynier, znany w literaturze powieściowej i dramatycznej pod pseudonimem „Esamera“.

Odpowiedzialny redaktor i wydawca:
Michał Konopiński.

Kursa telegraficzne.

Wiedeń, 19 kwietnia. Losy: a) procentowe: Austriackie zakłady kred. z obl. pr. z roku 1890 3-pro. 302.75. Austr. zakł. kr. z obl. pr. z r. 1899 3-pro. 283.—. Uregul. Dunaju z 1870 r. 100 złr. 5-pro. 285.75. Węg. Banku hip. po 100 złr. 4-pro. 249.25. Pożyczka serb. prem. po 100 fr. 2-pro. 111.—. b) procentowe: Budapeszteńskie (Basilika) 2-pro. 29.65. Zakł. kred. dla h. i p. po 100 złr. 53.25. 6-tych 40 złr. m. k. 250.—. Pożyczka m. Insubra 20 złr. 116.—. Losy m. Krakowa 20 złr. 12.5. Pożyczka m. Lublany 20 złr. 81.85. Palfy 40 złr. 250.—. Czerw. krzyża Tow. austr. 10 złr. 63.25. Czerw. krzyża. Węg. Tow. 5 złr. 41.25. Losy fund. austry. Rudolfa 10 złr. 70.—. Salma 40 złr. m. 381.—. Pożyczka Saluborga 20 złr. 117.—. Turckie oblig. prem. kolei po 400 fr. 243.65. Turckie oblig. prem. kolei p.c. 244.45. Losy kom. m. Wiednia z 1874 roku 54.—. Berlin, 19 kwietnia. Austriackie banknoty 85/10. Spirytus —.—. Paryż, 19 kwietnia. Renta 3-pro. 98.75. Mąka 32.45.

Bluzy, Halki, Czapki sportowe, Woale gazowe, Welonki, Szale jedwabne i koronkowe, Rękawiczki, Pióra strusie, Ząboty, Krawaty, Kołnierze, Hafty szwajcarskie, Koronki, Wstążki, Paski, Peńczechy, Materye jedwabne, Kreminy, Aplikacje, Tiule na bluzy. 162 13 0 Taśmy, guziki oraz przybory do szycia domowego. Perfumy i Mydła — poleca

ZYGMUNT ŚLIMAKOWSKI Kraków, Linia A-B :: obok gł. Trafiki :: Ceny niskie bez konkurencji. — Zamówienia listowne odwrotnie. Uwaga. W niedziele i święta magazyn zamknięty.

F. & E. Zajaczek i Lankosz 133 Kraków 5 0 Rynek Linia A-B 47

Zakład artystyczno-kamiennarski i budowlany
Józefa Rulczy
naprzeciw cmentarza w Krakowie, posiada wielki wybór gotowych pomników piaskowca, granitu i marmuru. Podejmuje się wykonania grobowców w miejscach i na prowincji. Telefon 759. 11 87 0

SALON MALARZY POLSKICH
Kraków, Floryńska 37.
poleca oryginalne obrazy olejne, akwarele, pastele pierwszorzędnych artystów. Salon otwarty od 9 do 12 i od 3 do 5. 161 12 12

Student z VI. kl. gimn. dobry matematyki, poszukuje lekcyi, także do wszystkich przedmiotów. „Wiśła“ poste restante Kraków. 206 3 6

ARTYSTYCZNE
skromne i wytworne
UMEBLOWANIE
Józef Sperling
Kraków, Dunajewskiego 7.
185 19 0

Czytelnia naukowa i beletrystyczna
w Krakowie, ul. św. Jana 4
poleca:
Wszelkie nowości piśmiennicze
z zakresu beletrystyki i nauki, w języku polskim, francuskim, angielskim i niemieckim.
Nowo otworzony dział książek dla młodzieży. Abonament przystępny katalog i dodatek z przesyłką 1 K. Wysyła na prowincję w spec. skrzynkach.
27 41 0

WINCENTEGO LUTOSŁAWSKIEGO
LOGIKA OGÓLNA
CZYLI TEORIA POZNANIA, ORAZ LOGIKA FORMALNA
obszernie wyjaśnia stosunek logiki do metafizyki i psychologii, daje zarys głównych systemów metafizyki, a w szczególności eleuteryzmu, określa istote osobistości i osobowości jaźni ludzkich i nadludzkich, logicznie uzasadnia wiarę w nieśmiertelność duszy, wskazuje prawa myślenia, uczy definicyi i klasyfikacyi pojęć, bardzo wyczerpująco przedstawia teorię wrażeń i wyobrażeń, sądów i wniosków, ostrzega przed najpospolitszymi błędami rozumowania, i ćwiczy myśl czytelnika na 155 zadaniach logicznych, których rozwiązanie podaje.
Do nabycia we wszystkich księgarniach w Krakowie i na prowincji. 210 3 6
Młoda inteligentna osoba, żona literata, wykształcona, władająca językiem polskim i niemieckim, pragnie objąć posadę sekretarki, lektorki lub damy do towarzysystwa. Zgłoszenia pod „Ok.“ przyjmują Adm. „N. Reformy“. 209 4 0
Słuchacz fil. z Poznańskiego, udziela lekczyi języka niemieckiego i włoskiego, oraz pomocy w przedmiotach z zakresu gimn. Zgłoszenia listowne T. T., słuch fil., Uniwersytet Jag. 194 7 0

Ważne dla Pań!
Nowo otworzony
Magazyn Mód Sydonii Sadowskiej
(b. długoletniej pracownicy u W.P. M. Włodarskiej)
Kraków, ul. Floryńska 1. 21 I. p. front.
poleca bogato zaopatrzonej swój magazyn w najmodniejsze kapelusze damskie według modeli paryskich i wiedeńskich, po cenach najniższych, przyjmuje wszelkie zlecenia w zakresie modniarstwa wchodzące. 2842 2 8

Nowość!!
Tutki
M. Paschalskiego w Krakowie
„CHANTECLER“ do nabycia w trafikach.
208 5 5
Oblady domowe w domu i na miasto. — Zaczise 1. 14, II piętro, na prawo. 97 19 0
Panna z ukończoną VIII klasą poszukuje zajęcia biurowego dla praktyki. A. T. poste restante Kraków. 207 8 6

Założony w r. 1872
Zakład artystyczno-kamiennarski
BRACI TREMBECKICH
Kraków, ul. Rakowicka 7, tel. 462.
podejmuje się wykonania grobowców i pomników, tak w miejscach jak na prowincji, oraz poleca wielki wybór pomników gotowych z piaskowca, marmuru i granitu. 111 67 300

Po najniższych cenach
kupuje używane ubrania męskie itp. rzeczy. M. Schwarz, ulica Estery 11, Kraków. 190 4 10

Gigantyczne nieodwołalnie 12 maja 1910 r.
Loterya Tow. „Ochrona Niemowląt“.
Główne wygrane:
60.000
5.000
2.000
160 8 0
koron w gotówce, 7173 wygr. Cena losu 1 korona.
Losy po 1 koronie polecają kantory wymiany, trafiki i kolektury.
Rządca drukarni L. K. Górski.